

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

26 листопада 2021 року

Вип. 77

Збірник наукових праць

Переяслав – 2021

УДК 001+37(100)
ББК 72.4+74(0)
Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 77. 592 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В.М. – кандидат педагогічних наук

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

©Рада молодих учених університету

**МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КЛІМАТУ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ**

У статті описано методичні підходи, які доцільно використовувати під час вивчення клімату Північної Америки у курсі географії «Материки й океани», 7 клас.

Ключові слова: клімат, Північна Америка, методичні прийоми «картографічна лабораторія», «творча лабораторія».

The article describes the methodological approaches that are advisable to use to study the climate of North America in the course of geography «Continents and Oceans», grade 7.

Key words: climate, North America, methods «cartographic laboratory», «creative laboratory».

Географія у 7 класі (*Материки й океани*) є логічним продовженням курсу географії, що вивчався у 6 класі, й значною мірою спирається на його матеріал. Головною метою вивчення географії у 7 класі є формування географічних знань про природу материків та океанів, їхню

цілісність і диференціацію, про населення та його життєдіяльність у різних природних умовах. Водночас розширюються знання про географічну оболонку та її компоненти [2].

Нові знання про будову геосфер Землі і процеси, що в них відбуваються, утворюють фундамент для створення уявлень про закономірності диференціації географічної оболонки, про прояв цих закономірностей на конкретних територіях, тобто на материках і в океанах, в природі окремих країн.

Необхідно зауважити, що вивчення клімату, що продовжується у курсі географії 7 класу, є для учнів найбільш складним, тому що потребує не лише певних теоретичних знань, але і чіткого розуміння явищ. Недостатньо вивчити розділ підручника про клімат, треба зрозуміти клімат, треба вміти робити самостійні висновки на основі встановлення взаємозв'язків цілого ряду явищ.

У цій статті увагу зосереджено на методичних особливостях вивчення клімату Північної Америки.

Клімат Північної Америки вивчається з опорою на вже наявні в учнів вміння застосовувати теоретичні знання про кліматотвірні чинники та кліматичні пояси для пояснення особливостей клімату конкретних територій.

Тому клімат цього материка розглядається в ході виконання самостійної роботи за кліматичними картами.

Варіантів побудови уроку може бути декілька.

Варіант 1

Бажано організувати роботу за завданнями підручника. Спочатку складається загальна характеристика клімату (хід температур, розподіл опадів), потім встановлюються фактори формування клімату. Навчальна мета: пояснити вплив кожного фактора на клімат континенту.

Характеристика кліматичних поясів виконується по групах, кліматичні показники для кожного пояса позначаються на контурній карті.

Варіант 2

Клімат починають розглядати з кліматотвірних чинників, з виявлення їх впливу на розподіл температур і опадів на материк. Доцільно при цьому запропонувати зобразити кліматотвірні чинники на контурній карті (положення сонця, повітряні маси, напрямки вітрів, течій, характер рельєфу тощо). Для закріплення уявлення про вплив рельєфу на клімат можна запропонувати накреслити схематичний профіль розподілу опадів по паралелі 39° пн. ш.

Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації

При наявності роздаткового дидактичного матеріалу організується самостійна робота (індивідуальна або в парах) з аналізу кліматичних діаграм. Учні показують на карті території, для яких характерний той чи інший тип клімату, і пояснюють причини його формування.

Можлива організація ігрових елементів уроку, читання уривків з описанням клімату або виконання завдань практичного змісту, а саме: «Який одяг треба взяти з собою влітку, якщо відправитися у подорож на узбережжя Гудзонової затоки, на півострів Каліфорнія, на північне узбережжя Великих озер, на південь Флориди, на півострів Аляска тощо?».

На цьому уроці не передбачено проведення практичної роботи щодо визначення типів клімату за кліматичними діаграмами. Разом з тим існує необхідність закріпити отримані учнями знання. Використовуючи прийом «Картографічна лабораторія», можна запропонувати учням або відобразити умовними знаками на контурній карті типи клімату, або занести відповідну інформацію до таблиці (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика клімату Північної Америки (розроблено авторами)

Територія	Середня t, °C		Річна кількість опадів, мм	Режим опадів	Кліматичний пояс	Назва типу клімату
	січень	липень				
Півострів Аляска	-4	+10	1000	Рівномірний протягом року	Помірний	Морський
Півострів Лабрадор	-24	+12	500	Збільшення влітку	Помірний	Помірно-континентальний

Для другого варіанту пропонується порівняти клімат півостровів Флорида і Каліфорнія. Висновки про причини відмінності і подібності клімату необхідно записати під таблицею.

За підсумками вивчення клімату можна запропонувати, застосувавши прийом «Творча лабораторія», – оцінити кліматичні умови континенту для життя і господарської діяльності населення. Результати роботи доцільно зобразити на контурній карті або картосхемі, де умовними знаками виділити найбільш та найменш сприятливі для життя людей території материка.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р. Географія: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Грамота, 2015. 288 с.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804 про затвердження Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія (6-9 класи). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20srednya/programy-5-9-klas/geografiya_6-9-14.07.2017.pdf
3. Павлюк Н. І., Довгань Г. Д. Географія. Материка та океани. 7 клас: навч.-метод. посібник. Харків: ВГ «Основа», 2018. 144 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 77. 592 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscientific.webnode.com.ua>

Укладачі: С.М.Кикоть, І.В.Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І.В.Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав, Київська обл., Україна,
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua